Nr. DOK-318

Teisminio proceso Nr. 2-70-3-06197-2020-9

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. vasario 2 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės–Balynienės, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno,

susipažinusi su 2022 m. sausio 17 d. pateiktu **atsakovo E. Ž** kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. spalio 18 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovas Evaldas Žiogas padavė kasacinį skundą dėl Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. spalio 18 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės R. M. ieškinį atsakovui E. Ž. dėl vaiko gyvenamosios vietos ir bendravimo tvarkos nustatymo, išlaikymo nepilnamečiam vaikui priteisimo ir atsakovo E. Ž. priešieškinį dėl vaiko gyvenamosios vietos arba bendravimo tvarkos nustatymo, išvadą byloje teikianti institucija – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punkte įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išintiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK</u> 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas <u>CPK</u> 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagristi, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, jog turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovas kasaciniame skunde nurodo, kad teismai tik formaliai nurodė teismų praktikos išaiškinimus ir nuo jų nukrypo priimdami sprendimus, taip nevykdydami teisingumo. Atsakovo teigimu, teismas pateikdamas išaiškinimą, kad teismo sprendimas dėl bendravimo tvarkos nustatymo res judicata galios neįgyja, nepagrindė, kokiu tikslu pateiktas toks išaiškinimas. Taip pat atsakovas nurodo, kad teismai nepagristai byloje nesivadovavo tiek ieškovės, tiek atsakovo pakviestų liudyti asmenų parodymais, nepagrindė, kodėl priežastis, jog liudytojai kviesti bylos šalių, lėmė teismo sprendimą jais nesiremti. Atsakovas pažymi, kad teismai taikė nevienodas įrodymų vertinimo taisykles, vienu atveju nevertindami ieškovės ir atsakovo kviestų liudytojų parodymų, kitu atveju remdamiesi ikiteisminiame tyrime apklaustų liudytojų parodymais. Anot atsakovo, apeliacinės instancijos teismas subjektyviai, nesiaiškindamas visų aplinkybių sąsajumo ir nevertindamas visų įrodymų visumos, padarė nepagrįstas išvadas dėl atsakovo vartojamų necenzūrinių žodžių ieškovės biologinės dukros atžvilgiu. Atsakovo vertinimu, teismai, spręsdami dėl vaiko gyvenamosios vietos, seserų ryšį nustatė remdamiesi prielaidomis ir neindividualizuodami, kaip tas ryšys pasireiškia ir kokią įtaką tam turi atsakovo prašomas nustatyti bendravimo su vaiku modelis. Atsakovas teigia, kad teismai taip nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, pagal kurią sprendžiant dėl vaiko gyvenamosios vietos būtina vadovautis išimtinai vaiko interesais. Taip pat atsakovas nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė proceso šalių lygiateisiškumo principą, kadangi nevertino atsakovo pateiktos psichologo išvados, o rėmėsi ieškovės pateikta psichologės išvada apie ieškove, taikydamas šalims skirtingus reikalavimus.

Atsakovas, be kita ko, nurodo, kad teismai nepagrįstai nustatė bendravimo su vaiku tvarką, kurią leista su vaiku bendrauti mažiau nei buvo nustatyta laikinosios tvarkos galiojimo metu. Teismų nustatyta bendravimo su vaiku tvarka neatitinka ne tik atsakovo, bet ir nepilnamečio vaiko

interesų. Atsakovas pažymi, kad apeliacinės instancijos teismas peržengė bylos nagrinėjimo ribas, be teisinio pagrindo pakeitė kasacinio teismo praktiką ir to neargumentavo. Anot atsakovo, teismas pažeidė procesines teisės normas ir nukrypo nuo suformuotos teismų praktikos, pagal kurias jau yra galimybė nustatyti bendravimo su vaiku modelį, kai vaikas gyvena su tėvais kas antrą savaitę arba kas septynias dienas. Atsakovo teigimu, teismas formaliai akcentavo tik tai, kad tokio amžiaus vaikui reikalinga motinos globa, taip sumenkindamas tėvo vaidmenį vaiko gyvenime. Taip pat atsakovas nesutinka su teismų išvada, kad abu tėvai turi teisę lankyti sergantį vaiką tėvo ar motinos namuose tik jiems abiems sutinkant. Be to atsakovas nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas, nesutikdamas pakeisti bendravimo tvarkos ir nustatyti, kad tuo atveju, jei ieškovė išsikelia gyventi į kitą miestą ar rajoną Lietuvoje, ieškovė turi pasiimti vaiką iš atsakovo gyvenamosios vietos. Anot atsakovo, jis negali būti atsakingas dėl išlaidų padidėjimo jei ieškovė nuspręstų pakeisti gyvenamąją vietą.

Be to, atsakovas pažymi, kad teismai nepagrįstai priskyrė jam pareigą išlaikyti ieškovės vyresniąją dukrą, kuri nėra jo biologinė dukra, kadangi nustatydamas išlaikymo dydį atsižvelgė į tai, kad su ieškove gyvena ir jos vyresnioji dukra.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (<u>CPK</u> 350 straipsnio 4 dalis), taip pat nesprendžiamas prašymas dėl skundžiamo sprendimo vykdymo sustabdymo (<u>CPK 363 straipsnio</u> 1 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi, 363 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti I. Ž. (*duomenys neskelbiami*), 75 (septyniasdešimt penkis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto už atsakovą E. Ž. (*duomenys neskelbiami*) 2022 m. sausio 17 d. AB Swedbank banko mokėjimo nurodymu Nr. 6.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas